

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1. Metodologiczne problemy badań nad apolitycznością sił zbrojnych	21
1.1. Pozycja ustrojowa – stare i nowe wyzwania	22
1.2. Przestrzeń zadaniowa	32
1.2.1. Wyznaczniki aktywności funkcjonalnej	37
1.3. „Homeostat” armii demokratycznej	48
1.4. Konceptualizacja apolityczności – wnioski	57
Rozdział 2. Wojsko Polskie 1918-1939 – apolityczność programowa i jej dekompozycja	72
2.1. Monizm ideologiczny a funkcje i charakter armii	73
2.2. Ustrój wojska – brak konsensusu ponadpartyjnego	84
2.3. Projekcje apolityczności	96
2.3.1. Wizje głównych stronnictw politycznych	101
2.3.2. Poglądy marszałka Józefa Piłsudskiego	109
2.4. Rozwiązania polityczno-prawne i zwyczajowe – wnioski	114
Rozdział 3. Przewartościowania roli wojska w latach 1921-1939	135
3.1. Kompetencje oficera a polityka pragmatyczna	135
3.1.1. Uwarunkowania, preferowane modele	135
3.1.2. Między pluralizmem a indoktrynacją	143
3.1.3. Partykularyzacja honoru wojskowego	153
3.2. Formy aktywności politycznej wojskowych	160
3.2.1. W strukturach władz państwowych, administracyjnych, samorządowych i partyjnych	160
3.2.2. W organizacjach niejawnych	166
3.2.3. W akacjach „polonizacyjnych”	176
3.3. Sterowana emancypacja	181
3.3.1. Mit apolityczności wojska	181
3.3.2. <i>Oblicze duchowe Sił Zbrojnych Polski</i> – ankieta Komendy Głównej Armii Krajowej	186

Rozdział 4. Apolityczność: norma ustrojowa funkcjonowania wojska w Trzeciej Rzeczypospolitej Polskiej	198
4.1. Uwarunkowania i charakter zadań	202
4.1.1. Wyzwania ustrojowe i zobowiązania sojusznicze	207
4.2. Zasada neutralności politycznej – od sceptycyzmu do pragmatyzmu ..	223
4.2.1. Poglądy środowisk opiniotwórczych	226
4.2.2. Cywilna kontrola armii – wymóg ustrojowy	233
4.3. Demokratyzacja życia wojskowego	247
 Rozdział 5. Praktyka apolityczności wojska: 1990-2005	260
5.1. Dualizm koncepcyjno-programowy i jego niwelacja	260
5.2. Zapowiedzi lustracji i dekomunizacji – „filozofia odwetu” bez analizy skutków	278
5.3. Dylematy interpretacyjne zachowań apolitycznych	289
5.3.1. Tożsamość służb kontrwywiadu i wywiadu wojskowego – bez porozumienia ponadpartyjnego	304
5.4. Wojskowi o apolityczności	311
 Zakończenie	322
Bibliografia	326
Indeks nazwisk	353
Wykaz skrótów użytych w pracy	362
Conclusion	364
Резюме	367